

B-86

Green Deal Waterhouderij

Partijen:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, de heer drs. M.J.M. Verhagen, en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, de heer J.J. Atsma, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;
2. Aequator Groen & Ruimte bv, vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer P.H.M. (Peter) Slood, hierna te noemen: Aequator;
3. Kiemkracht, vertegenwoordigd door haar directeur de heer Prof. Dr. Ir. R.J.F. (Rob) van Haren;
4. Stichting Deltares, vertegenwoordigd door de heer Dr. Ir. A.G. (Toon) Segeren, hierna te noemen: Deltares.

Partijen 2 tot en met 4 hierna tezamen ook genoemd: Adviespartijen

5. de heer W. van Nieuwenhuizen, agrariër te Walcheren;
6. Ter Linde Akkerbouw C.V., vertegenwoordigd door de heer M. Guepin, agrariër te Walcheren;
7. de heer J. Sanderse, agrariër te Walcheren;
8. de heer A. Maljaars agrariër te Walcheren;
9. de heer M. van de Bosse, agrariër te Walcheren;
10. de heren S. en J.W. Maljaars, agrariërs te Walcheren;
11. maatschap Tuinderij Lobros, vertegenwoordigd door de heer W. Louwerse, agrariër te Walcheren;
12. Boomgaard Ter Linde VOF, vertegenwoordigd door de heer P. Korstanje, agrariër te Walcheren;
13. ZLTO, vertegenwoordigd door de heer P.M. de Koeijer;

Partijen 5 tot en met 13 hierna tezamen ook genoemd: Gebiedspartijen Walcheren;

14. Boomkwekerij Maatschap Huibregts-Baremans, vertegenwoordigd door de heer H. Huijbregts, agrariër te Wernhout;
15. het bestuur van waterschap Brabantse Delta, vertegenwoordigd door de heer C. (Cees) Coppens, hierna ook te noemen: Waterschap Brabantse Delta;
16. Staatsbosbeheer, vertegenwoordigd door haar directeur regio Zuid, de heer H.A. (Harry) Boeschoten, hierna ook te noemen: Staatsbosbeheer;

Partijen 14 tot en met 16 hierna tezamen ook genoemd: Gebiedspartijen Wernhout;

17. Maatschap Reimer, vertegenwoordigd door de heer J.H.M. Reimer, agrariër in De Lutte;
18. het bestuur van waterschap Regge en Dinkel, vertegenwoordigd door de heer Dr. S.M.M. (Stefan) Kuks, watergraaf, hierna ook te noemen: Waterschap Regge en Dinkel;

Partijen 17 en 18 hierna tezamen ook genoemd: Gebiedspartijen De Lutte;

Hierna samen te noemen: Partijen;

Algemene overwegingen:

1. Het kabinet beoogt een algemene Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van onze economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
3. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere

verduurzaming.

4. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Initiatieven kunnen betrekking hebben op (decentrale opwekking van) energie, energiebesparing, schaarse grondstoffen, water en mobiliteit. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
5. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal Waterhouderij:

Het doel van de Waterhouderij is het streven naar een 'volledige' en duurzame zelfvoorziening in water voor de deelnemende partijen en het gebied. Daarnaast wordt de bedrijfseconomische basis van de deelnemers versterkt; zelfvoorziening zorgt voor besparing, risicobeperkingen en kan op termijn extra inkomsten genereren door het mogelijk maken van andere teelten en het leveren/distribueren van water aan boeren, industrie, natuur of nieuwe agribusiness (diensten, visteelt, waterzuivering, biomassa).

De betrokken partijen beschouwen de Green Deal als extra motivator tot onderlinge samenwerking. Zij werken gezamenlijk aan de realisatie van de hieronder genoemde initiatieven, delen hun kennis en treden samen op in de communicatie ten aanzien van deze Green Deal, zoals ook beschreven in hun gezamenlijke projectplan "Green Deal Waterhouderij" d.d. 27 februari 2012 (hierna: projectplan).

Komen het volgende overeen:

1. Green Deal initiatief

Inzet en acties Adviespartijen en Gebiedspartijen

1. Walcheren

Aequator:

Aequator levert ondersteuning en advies over het gebiedsproces, brengt specialistische kennis in (bodemwater op perceelsniveau) en zet reeds ontwikkelde tools in ter ondersteuning en uitvoering van het projectplan. Aequator zal zorg dragen voor de kennisontwikkeling en –deling van het concept.

Kiemkracht:

Kiemkracht levert ondersteuning en advies over het proces en zal verder zorg dragen voor de kennisdeling van het concept.

Deltares:

Deltares levert ondersteuning en advies over het proces, brengt specialistische kennis in (bijvoorbeeld over opslag van zoetwater in de ondergrond), benoemt kennisleemtes en maakt een koppeling met andere onderzoeks- of kennisprogramma's. Deltares zal zorg dragen voor de kennisontwikkeling en –deling van het concept.

Gebiedspartijen Walcheren:

Gebiedspartijen 5 t/m 12 zijn een studieclub Waterhouderij gestart. De studieclub neemt contact op met andere relevante gebiedspartijen, spreekt onderlinge maatregelen af en coördineert de verschillende gesprekken en activiteiten. Zij onderhoudt nauwe contacten met het waterschap Scheldestromen en legt kennisvragen neer bij de andere deelnemende partijen.

ZLTO ondersteunt de ondernemers in het proces en begeleidt de studieclub Waterhouderij.

Van de gesprekken met relevante gebiedspartijen wordt door betrokkenen een korte terugkoppeling in de vorm van een verslag gemaakt. De effecten van de maatregelen worden met de studieclub teruggekoppeld. Kennisvragen worden schriftelijk beantwoord.

2. *Wernhout*,

Aequator:

Aequator ondersteunt de partijen in het proces en adviseert in de hydrologische bepaling van de effecten van de maatregelen zoals beschreven in het projectplan. Verder zullen zij zorg dragen voor de kennisontwikkeling en –deling van het concept.

Kiemkracht:

Kiemkracht ondersteunt de partijen in het proces.

Gebiedspartijen Wernhout:

Boomkwekerij Huijbregts heeft de intentie om de maatregelen voor aan- en afvoer van regenwater naar het natuurgebied en buffering van water aan te leggen. De ondernemer beheert en onderhoudt de maatregelen voor de onttrekking en buffering. De ondernemer staat een peilverhouding in het grenzende natuurgebied toe tot en met de perceelsscheiding.

Waterschap Brabantse Delta zal bevorderen dat de relevante vergunningverlening voor de tijdelijke onttrekking van water uit het natuurgebied voortvarend ter hand wordt genomen. Daarnaast zoekt het naar financiering voor de realisatie van de maatregelen in het natuurgebied.

Staatsbosbeheer past het waterbeheer aan op de nieuwe inzichten en staat de onttrekking van water uit het natuurgebied toe voor zover per saldo in het natuurgebied een betere waterhuishouding wordt bereikt. Staatsbosbeheer beheert en onderhoudt de maatregelen in het natuurgebied om het water langer vast te houden en monitort de effecten.

De vergunning wordt aangevraagd en de maatregelen worden uitgevoerd.

3. *De Lutte*.

Aequator:

Aequator adviseert gebiedspartij 17 (de agrariër) en het waterschap in de uitwerking van de maatregelen uit het projectplan en ondersteunt het proces. Verder zal zij de effecten van de waterbuffer monitoren en rapporteren.

Gebiedspartijen De Lutte:

De heer Reimer legt een deel van de maatregelen aan op zijn percelen. Verder zal hij gebruikmaken van het gebufferde water voor beregening en de effecten monitoren.

Het waterschap Regge en Dinkel zorgt voor de realisatie van de maatregelen en de inrichting van het meetnet. Verder zal het waterschap toezien op de inbreng van nieuwe kennis en inzichten in discussie omtrent het toekomstige waterbeheer.

De vergunning wordt aangevraagd en de maatregelen worden uitgevoerd. De monitoringsresultaten worden gerapporteerd.

Algemeen: De opgedane kennis wordt met de verschillende deelnemende partijen gedeeld en op de website Waterhouderij.nl gepubliceerd.

Inzet en acties Rijksoverheid

Bij het realiseren van Waterhouderijen in de praktijk kan ook de Rijksoverheid een rol spelen.

De Rijksoverheid zet zich daarom als volgt in.

- De Rijksoverheid spant zich in om regionale overheden (waterschappen, provincies, gemeenten), Unie van Waterschappen en STOWA te betrekken bij de Waterhouderij.
- De Rijksoverheid zet zich in om te onderzoeken of er belemmeringen in wet- en regelgeving zijn, en zo ja, zo veel mogelijk te bevorderen dat deze worden weggenomen, bijvoorbeeld via het creëren van experimenteerterruimte.
- De Rijksoverheid levert een bijdrage aan het verkennen van de mogelijkheden om gebruik te kunnen maken

van Europese fondsen/programma's.

2. Slotbepalingen

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en geldt voor de periode 2012 tot en met 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen. Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor andere partijen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals zodat navolging van deze Deals kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te 's-Gravenhage op

**Minister van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie**

.....
drs. M.J.M. Verhagen

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

.....
J.J. Atsma

Aequator Groen & Ruimte bv,

.....
vertegenwoordigd door P.H.M. Sloot

Kiemkracht,

.....
vertegenwoordigd door Prof. Dr. Ir. R.J.F. van Haren

Stichting Deltares,

.....
vertegenwoordigd door Dr. Ir. A.G. Segeren

.....
W. van Nieuwenhuizen

Ter Linde Akkerbouw C.V.,

.....
vertegenwoordigd door M. Guepin

.....
J. Sanderse

.....
A. Maljaars

.....
M. van de Bosse

.....
S. en J.W. Maljaars

maatschap Tuinderij Lobros,

.....
vertegenwoordigd door W. Louwerse

Boomgaard Ter Linde VOF,

.....
vertegenwoordigd door P. Korstanje

ZLTO,

.....
vertegenwoordigd door P.M. de Koeijer

Boomkwekerij Maatschap Huijbregts-Baremans,

.....
vertegenwoordigd door H. Huijbregts

het bestuur van waterschap Brabantse Delta,

.....
vertegenwoordigd door C. Coppens

Staatsbosbeheer,

.....
vertegenwoordigd door H.A. Boeschoten

Maatschap Reimer,

.....
vertegenwoordigd door J.H.M. Reimer

het bestuur van waterschap Regge en Dinkel,

.....
vertegenwoordigd door Dr. S.M.M. Kuks